

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

L e d e n 1 9 6 6

Roč.III. - čís.1

Fráňa Š r á m e k

V ě t r n ý m l ý n

Kde s kopce rameny mává
větrný mlýn,
tam často v měsíčné noci
dvojí se zjevuje stín.

Sní v sedle rytíř a sluha
žalostně zív :
Než za snem vyjedeš v dále,
vyspi se dřív.

Pod kopcem, azalky v oknech,
městečko spí.
Tu dvojitých kopyt ozvěnou
podloubí zní.

Neslyší rytíř. Je nízká
taková řeč.
Ku hvězdám tenký ze sedla trčí,
jak spolkl by meč.

Tu u nás na kopci stával
větrný mlýn.
Ještě tu po nocích bloudí
ten dvojitý podivný stín...

Výstavba a údržba města v roce 1965.

Práci, která se letos vykonala pro údržbu, obnovu a výstavbu města, můžeme hodnotit kladně, i když vždy neodpovídá potřebě a požadavkům občanů. Je třeba mít stále na zřeteli jednak možnosti (prováděcí kapacitu a finanční úhrady), jednak stále rostoucí potřebu nejen v našem městě, ale ve větších celcích (v okresech, krajích a v celém státě). Minulá zima ukázala velké nedostatky na budovách, komunikacích a jiných stavbách v celém našem hospodářství.

Nejvýznamnější akcí roku 1965 byla výstavba sportovního stadiónu za budovou základní devítileté školy. Tato stavba prováděná svépomocí občanů (akce "Z") vstoupila již do druhého roku a byla zde provedena rozhodující část prací I.etapy. Dosažené výsledky jsou dávány za vzor jiným městům v okrese i v kraji. Tento úspěch je nutno přičíst dobré přípravě a promyšlenému řízení stavby členem komise pro výstavbu ing.

Františkem Kuželem a tajemníkem MNV Josefem Valkounem, svědomitému řízení stavebních prací Františkem Dolenským a velkému počtu odpracovaných brigádnických hodin občany města, zejména z řad místních sportovců a školní mládeže. Jména nejúspěšnějších brigádníků z této akce by se měla octnout na čestné tabuli města.

V této první etapě stavby stadionu zbývá v letošním roce dokončit závodní dráhu a zařízení pro další sportovní disciplíny, dokončit oplotení s oficiálním vchodem, postavit východní tribunu a dokončit kanalizaci. S hraním kopané bude možno započít ihned po zkvalitnění trávníků, čehož se dosáhne několikerým posekáním. Termín slavnostního otevření stadionu v příštím roce bude proto závislý nejen na práci brigádníků, ale i na počasí.

Další významnou akcí ve městě byla výstavba Zahradní ulice s příčnými uličkami Krátkou a Příčnou. Tuto výstavbu si vynutila zástavba katastru "Krásný plac" rodinnými domky. Pro umožnění letošní realizace výstavby zajistil MNV již v roce 1964 provedení chybějící kanalizace a OVHS položila v Zahradní ulici ve stejné době potřebný vodovodní řád. Z celkového rozpočtu stavby 604 tisíc Kčs bylo prostavěno do konce října 1965 přibližně 430 tisíc Kčs. Předčasný příchod zimy zabránil dokončení stavby ještě v roce 1965. Kdyby však býval provádějící podnik, Stavby silnic n.p., obsadil stavbu dostatečným počtem pracovníků a pracoval na ní soustavně, mohlo již být předáno veřejnosti zcela dokončené dílo.

Dalšího zlepšení městských komunikací bylo dosaženo úpravou silnice ke Spyšové na úseku procházejícím městem včetně úpravy jejího napojení na státní silnici I.třídy u budovy mateřské školky.

MNV zřídil také na bývalém tržišti ohradu, která bude sloužit jako obecní dvůr pro skladování stavebního materiálu. Tím se vytvářejí podmínky pro shromažďování materiálu potřebného pro realizaci akcí, které MNV plánuje.

Domovní údržba ve městě zůstává i nadále tíživým problémem. MNV s povděkem kvituje péči některých občanů města, kteří věnují údržbě a rekonstrukci svých rodinných domků. Počet těchto oprav však zdaleka nekryje celkovou potřebu, která je dána značně zchátralým stavem některých domovních objektů. To se projevuje zejména u větších obytných domů soukromých a domů patřících Domovní správě a Jednotě. Také stará radnice a některé významné budovy ve městě (Humprecht, kostel a děkanství) volají po naléhavé opravě, která však nemá v dohledné době naději na realizaci, přestože jde o památky I.třídy. Otevřeným problémem zůstává také otázka odkanalizování některých částí města a zatrubnění potoka. MNV sleduje tuto potřebu, všemožně usiluje o její řešení, ale zatím nemůže předstoupit před občany s konkrétním plánem na realizaci.

Ing.Václav Truhlář

Redakce Zpravodaje Šrámkovy Sobotky obdržela přání mnoha úspěchů v roce 1966 od našich čtenářů. Zajímavé novoročenky zaslali akad. malíř Vl.Kopecký, akad.sochař V.Hlavatý, prof.Zd.Denksteinová, Dr. K.Samšíňák, M.Janovský, ing.Ant.Otmar, Dr.J.Kuchař, Dr.J.Wagner, knihovna Nár.musea a Svaz čsl.spisovatelů z Prahy, M.Podobský a Dům osvěty z Jičína, PŘ.a M.Koldovských z Jilemnice, V.Vokáč ze Zbiroha, KOS Písek, MUDr Al.Kafka ze Sobotky aj. Všem srdečně děkujeme!

Druhý seděl v klínu roviny u Rohatska. Oba mlýny byly typu holandského. Pevná masivní stavba z pískovcových kvádrů měla tvar mírně komolého kužele. Vrchní část s křídly a střechou mírně kuželovitou a šindelem krytou otáčela se snadno na kolečkách nebo válečkách, běžících po hořené ploše pevné mlýnské zdi.

Oba mlýny byly dvoupatrové. Dole v přízemí byl kámen na šrotování; byla tu i malá světnička pro mlynáře, jež však v pozdějších časech bývala neobydlena. V patrech byly stolice, vynášky a moučné vysavače. Stroje uváděny byly v pohyb soukolím, jednoduchým sice, ale důmyslně sestrojeným. V podstřeší na hřideli bylo velké kolo "palečník", které pohánělo mlýnský stroj a bylo opatřeno brzdou /"šlejfm"/, kterou se chod mlýna zastavoval. Veškeré zařízení bylo ze zdravého dubového dřeva a potřebovalo jen málokdy opravy. Ty prováděli zkušení sekyrníci nebo mlynáři sami.

Do zubů palečníku zapadaly zuby jiného kola, upevněného na vodorovné hřideli, s níž spojeny byly perutě. Měly kostru ze sekaných kmenů a prostor mezi nimi vyplněn byl prkénky, byl-li slabý vítr. Při silném větru se křídla "vypeřila", aby odpor vysazením prkének se co nejvíce zmenšil.

Větrník na Bořenovech u Sobotky postavil Jan Jiroš roku 1826. Přešel do majetku rodiny Sustrovy a Helikarovy. Když majitel Fr. Sustř počal u domovního stavení čp.275 přistavovat stodolu, nastával konec větráku. Pomalu byl rozebírán a kvádrů bylo použito na stavbu zmíněného objektu. V roce 1929 zmizel mlýn nadobro.

Větrák u Rohatska byl menší. Postaven byl roku 1849 na pozemku rodiny Borovičkovy z Rohatska. Horní jeho okénka měla lomené oblouky. I tento mlýn měl stejný osud jako předešlý. Jeho kvádrů bylo rovněž použito ke stavbě stodoly a mlýnské stroje prodány byly do Mladé Boleslavi. Zobrazen byl K.Liebscherem v Ottových "Čechách" sv.XII.

Jako vodní mlýny závislé byly na deštích, které napájely potoky, tak větrné mlýny odkázány byly na větry, a proto stavěny byly na místech vyvýšených. Povětrní mlynáři mleli lacino, neboť si svůj mlýn obsloužili sami. Čilý poválečný ruch vyřadil tyto mlýny zcela z používání. Škoda jen, že byly bořeny z nepochopení. Kde zůstaly, jako např. u Vrátna na Bělsku aj., připomínají jako osamělí svědkové staré zašlé časy a zvyšují romantičnost kraje.

Sobotecký větrník vešel i do literatury. Básník Fráňa Šrámek vzpomíná na něj básní "Větrný mlýn" (Splav 2, str.160). Joža Zindr v nás vyvolává jeho obraz i předobraz svého osudu ve Strži (Bludaři str.37): "Větrný mlýn tu stával, větrný mlýn. S mraky se prával, ještě se klátí nebesy zlomený stín." A na krásu pohledu s Bořenov k Humprechtu si v básni "Znám já jeden..." jinotajně zatesknul František Stuchlík: "Marně vítr na Větráku mlýnskou perut hledá, hvízdá, je v tom hvízdě smutek ptáků pro zpleněná rodná hnízda (Písničky domova, 1941 !!).

Několik fotografií a obrazů bořenovského větráku a jeho přesné plány od ing. Josefa Tkalců jsou v soboteckém Městském archivu.

SOBOTEČTÍ J M E N O V C I

I váženým literárním vědcům se čas od času stane, že si třeba sple- tou jméno současného českého prozaika Viktora K. Jeřábka s naším Fran- tiškem Věnceslavem Jeřábkem /viz např. akademické vydání Dějin české literatury/. A to jsou dvě úplně rozdílné osobnosti, které nežily ve stejné době, nejsou z jednoho místa a nemají stejné křestní jméno.

Nedivme se proto, že se často stane záměna u osob, které mají ro- diště, křestní jméno a příjmení, akademický titul a povolání (nebo třeba jen něco z toho) shodné. A nemusí se ani tito známí lidé jmeno- vat ani Jan nebo Josef Novák /i když i tyto známe ze Sobotecka dva/. Nemusí také jít vždy o otce a syna, třebaže těchto případů je nejví- ce /namátkou: Josef Boudyš - MUDr. Josef Boudyš, Karel Samšínák - RNDr. Karel Samšínák, MUDr. Alois Kafka - MUDr. Alois Kafka ml., arch. Jaro- slav Hortlík, - arch. Jaroslav Hortlík ml., Rudolf Hošek - ing. Rudolf Hošek, dva lékárníci Antonínové Fierlingerové, poštmistři Josefové Svobodové, kupci Aloisové Solcové, "gocani" Václavové Ortové, tři ge- nerace Františků Stašků apod./ I Frána Sránek měl otce Františka. Hod- ně bylo též těch nepříbuzeneckých dvojic, trojic atd. Víte třeba, že v literatuře jsou známi čtyři Janové Solcové a tři Václavové Solcové ze Sobotecka? V tomto výčtu bychom mohli pokračovat ještě hodně dlou- ho, ale to není účelem těchto řádků a neprospělo by to také tomu, a- bychom si sobotecké jmenovce již nepletli. Proto se v příštích čís- lech Zpravodaje k této zajímavé otázce vrátíme a, o jednotlivých dvo- jicích či trojicích přineseme podrobnější medailonky.

Red.

Chiofilní hmyz v okolí Sobotky.

Přestože od konce ledové doby uplynulo už několik tisíciletí, zů- stalo ve zviřené našeho okolí několik druhů, o nichž se domníváme, že jsou žijícími doklady zalednění. Pro tyto druhy je typický jejich vý- skyt. Možná je totiž nalézt v době tání na povrchu sněhové pokrývky. A protože řecky sníh se jmenuje chion a milovatí filejn, říkáme sou- boru sněhomilných druhů chiofilové. Chodíme-li pozorně přírodou, zjis- tíme, že za teplejších dnů je na povrchu sněhové pokrývky nemálo čle- novců, zvláště bezkřídlých: pavouci, chvostoskoci, žlabatky. Zakrnělá křídla mají i naše reliktů. Patří do dvou značně odlehklých rodů. Nej- rozšířenější jsou zástupci rodu Boreus. Patří mezi srpice a mají stej- ně jako letní okřídlené druhy dlouhý rypáček, na jehož konci je ústní ústrojí. Samičky mají křídla zakrnělá v podobě šupinek, u samečků se křídla změnila v pomocný kopulační orgán, sloužící k přidržení samič- ky. Kopulaci slouží i výrůstky na hřbetních člancích zadečku samečka. Je to velmi vzácný případ adaptace. Na Sobotecku žijí dva druhy: Bo- reus hyemalis L. je tu kupodivu velmi vzácný, byl dosud nalezen jen na jediném místě ve zbytku hřbitovní zdi nad kosteckou silnicí. Zato kolem Kostí je nesmírně hojný Boreus westwoodi Hg., druh spíše východ- ní. Rod Chionea patří k mouchám. Připomíná na první pohled pavouka, protože má zakrnělá křídla a dlouhé nohy. Tyto nohy jsou dlouze a hus- tě ochlupeny a umožňují při pádu pozvolné plachtění. Několikrát už by- ly tyto mouchy nalezeny i v hnízdech drobných savců. Na našich okrajo- vých pohořích můžeme na sněhu nalézt několik druhů tohoto rodu. Uvnitř české kotliny byl dosud jen dvakrát zastížen druh Chionea lutescens Lundstr., a to u Hradce Králové a na hrázi Partotického rybníka u Kostí.

S.

Učitel František Kropáček z Dobšína (nar. 1. I. 1921 na Prachově) zdě- dil po otci zálibu pro studium hmyzu a během působení na Sobotecku do- plnil krásnou sbírku motýlů - právě v důležité době, kdy nastal příliv teplomilných druhů k nám. Přejeme mu mnoho úspěchů v jeho záslužné práci a těšíme se, že nám o jejích výsledcích něco zajímavého napíše.

M A T Ě J A B A L C A R

Narodil se před 150 lety - 7.ledna 1816 - v Mrkvojedech čp.2. Zemřel 16.srpna 1878 v Sobotce. Zápis ředitele Sakaže v Pamětnici školy sobotecké o něm poznamenává: "Zmíněný učitel byl ještě ze staré školy, avšak svých povinností byl velice bedliv a přičinoval se všemožně svěřené žáky nejen svědomitě učit, ale i řádně vychovávat. Pracoval u vychování mládeže od roku 1833. A tak jak život svůj spořádaně vedl, jsa dobrého, upřímného srdce, tak tichou, lehkou měl smrt. Skonal ve spánku s knihou v ruce."

Když chodil do školy v Markvarticích, byl dvakrát zapsán v Knize cti, jak tehdy bývalo zvykem při výročním hodnocení žactva, a to roku 1825 a 1828. Mohl tedy o něm P.František M.Vetešník v Osvědčení chvalitebných mravů právem poznamenati, že "po všecku dobu svého do učiliště markvartického chození vezdy počestně a mravně se choval, aniž kdy co neslušného naň touženo aneb proslejšháno bylo". Poté absolvoval učitelský kurs při hlavní škole v Mladé Boleslavi (prospěch na vysvědčení: 12 sehr gut a 12 gut) a konkurs v Litoměřicích. Nato podučiteloval tři roky v Liberci, devět roků působil na Dobšíně (ustanoven tu před 130 lety - 11.I.1836), roku 1845 stal se pomocníkem na sobotecké škole, roku 1856 ustanoven tu druhým učitelem a učil zde až do smrti. Jako druhý učitel měl ročně služného 300 zl. a k němu příplatek na byt 40 zlatých.

Byl členem zpěváckého spolku v Sobotce, zastával v něm funkci pokladníka. Stál roku 1868 u kolébky učitelské Budče a byl v ní dlouhá léta agilním jednatelem, jak o tom svědčí zejména skutečnost, že sobotecká Budeč ozdobil místo jeho posledního odpočinku na soboteckém hřbitově skvostnou pamětní deskou, jež dosud - i když jeho propadlý hrob zarůstá jen břečtanem - připomíná jeho památku. /Jak by bylo krásné, kdyby ZV ROH při zdejší ZDS vzal si na starost pietní udržování jeho rovu/. Deska pořizena z výtěžku akademie, pořádané Budčí. Při odhalení byl slavnostním řečníkem Jan Smrž, řídící učitel v Dolním Bousevě.

Své strastiplné mládí a učitelské počátky vylíčil na 112 stránkách spisu pod názvem: Běh života Matěje Balcara, učitele toho času Dobšínského. V jeho závěru poznamenáno: "Psán jest spis tento v Dobšíně v numeru 25.tém dne 7.listopadu 1840." Podle něho napsal r.1943 Dr.Josef Pícek stoletou retrospektivu pod názvem: Utrpení učitelského pomocníka. Obě díla jsou chována v Městském archivu soboteckém spolu s celou řadou listin, jejichž obsah pěkně dokresluje Balcarovu učitelskou dráhu. Jsou tu např.ustanovovací dekry, vysvědčení a pochvalná uznání nadřizovaných úřadů. Citujme zde alespon z jedné pochvaly, jak mu ji oznámil školní dozorce P.Antonín Marek z Libuně, kterou mu dne 2.I.1852 "přiřknouti ráčila veledůstojná biskupská konsistoř": "zaslouženou pochvalu, že neúnavnou pilností sobě svěřenou školní mládež vyučuje, na své vlastní vzdělání nikoli nezapomínaje, ašébrž každé příležitosti zvláště učitelských porad dbale a snažně k tomu obraceje, by zásoba k stavu učitelských potřebných vědomostí se šířila a množila."

Nad všechna oficiální slova uznání znějí nejpřímnější slova jeho bývalého žáka Alexandra J.Bernarda /1859 - 1912/, který o pohřbu za sebe i své spolužáky prohlásil: "Ctili jsme ho každý jako otce svého - přistupme i my, kolegové, a podelujme ruku tu, jež nás pěstila, jež vložila v srdce naše pravé símě, aby vzrostlo v štěpný strom věd." V.Fryba

Úmrtí: Dodatečně se dovídáme, že 25.července 1965 zemřel v Chikagu vynikající národní a sokolský pracovník, vesecký rodák Václav Konečný, ve věku 68 let. Do Ameriky odjel v roce 1920, v rodné vlasti byl naposledy v roce 1948, kdy zemřela jeho matka. Obsáhlý nekrolog přinesl časopis v Chikagu našich krajanů "Denní hlasatel".

Z A G A B R I E L O U M A Č E N K O V O U

Na stole přede mnou leží fotografie první třídy ze třiatřicátého roku. Je na ní hromádka dětí, srovnaná do malé pyramidy na školním dvoře v Sobotce. Uprostřed poslední řady vedle třídního učitele je paní ředitelka Mačenková.

Dívám se na tu fotografii a vzpomínám, jak jsem poprvé šla do školy. Ve třídě nás bylo něco málo přes dvacet a dostali jsme učebnu v přízemí, nazývanou určitě ještě dnes "myšárna". Ve třídě byly staré dřevěné škamničky, pokreslené a pokankané našimi předchůdci. Seděla jsem v první lavici. Paní ředitelka Mačenková nás prvňáčky vítala a bylo to tak slavnostní a krásné, že jsme do jednoho propadli nadšení. Byla menší, plnoštíhlá, s dětsky okrouhlou tváří a modrýma očima. Tenkrát jí bylo kolem padesáti let.

Když začalo pravidelné vyučování, chodívala k nám často na hodiny kreslení. Usměrnovala naše nemotorné malířské pokusy několika sotva znatelnými čarami černé pastelky, kterou ráda používala. Všichni jsme byli ochotni nosit jí do ředitelny třídní knihu a dát se pohladit po hlavě. Pamatuji se, jak jsem šla jednou se vzkazem do jejího bytu v domě u Holmanů vedle školy. Tenkrát ještě žila její nemocná matka, upoutaná po léta na lůžko. Byt byl útulný a měl atmosféru klidného domova.

Později, když jsem již vychodila školu v Sobotce, jsem se občas u ní zastavila. Byla typem člověka, který přitahoval svou osobností. Měla zájem o všechno, co se dělo kolem ní, radovala se z každé zprávy o svých bývalých žácích, kteří už sami vodili do sobotecké školy své děti. S radostí před sebou rozkládala dopisy těch, kteří jí psali.

Mé vzpomínky a dojmy ze setkání s ní se léty slily v jedinou představu - byla to vnitřně bohatá žena, vyrovnaná a laskavá, která prožila život intenzivně a plně.

Lituji, že nemohu napsat dojemnou vzpomínku. Myslím však, že takové vzpomínky se píšou o lidech, kteří něco nedokončili. A paní ředitelka Gabriela Mačenková při pohledu nazpět jistě neměla pocit, že by společnosti něco dlužila. Lidský život, byť sebedelší, je vždy krátký a záleží na každém jedinci, kolik lásky, rozumu, vůle a životní moudrosti vynaloží k jeho prožití. Její život byl naplněn těmito lidskými vlastnostmi měrou vrchovatou.

M. Kovářová

Těžko se píše vzpomínka na dobrého člověka. Zdá se nám, že slovy nelze vyjádřit všechnu úctu a vděčnost, kterou k němu pocítujeme. Jednou z takových bytostí byla i paní ředitelka Gabriela Mačenková. Neučila mne ve škole; když jsem ji blíže poznal, bylo jí už hodně přes 70 let. Chodil jsem k ní pak velmi často a rád. Byla něžná, stále usměvavá a co toho věděla! Vzpomínám na její vyprávění o mamince, tatínkovi a bratrovi, kteří všichni byli znamenití hudebníci. Vzpomínám, jak krásně dovedla povídat o staré Sobotce, jak dovedla vzbudit můj zájem o práci v museu (sama byla dlouholetou funkcionářkou Múzejní společnosti a mnoha dalších kulturních a sociálních spolků v Sobotce). A jakým svátkem pro mne bylo, když mi půjčila knihu o Kostí, Paměti starého vlastence nebo jinou "soboteckou" literaturu ze své bohaté knihovny! Nebo když mi dovolila, abych si opsal její obsáhlou rukopisnou Vlastivědu Sobotecká! Pozorně jsem naslouchal i vyprávění o rodině Karla Václava Raise, s níž žila v přátelských stycích, stejně jako se spisovatelkou Leontýnou Mašínovou, svou spolužačkou na učitelském ústavu v Jičíně.

Do posledních let života neztrácela zájem o veřejný život, přes svou těžkou nemoc přišla ochotně vyprávět pionýrům o staré škole, důkladně pracovala dějiny sobotecké školy pro sborník Sobotka 1958 a radovala se z každé úspěšné kulturní akce rodného města, z každého

svých žáků. Největší radostí pro ni bylo, že její žáci na svou učitelku nezapomínali. Často ji navštěvovali a od těch, kteří přijít nemohli, dostávala mnoho milých dopisů.

Ředitelka Gabriela Mačenková se narodila 14.ledna 1881 v Sobotce. "Má své místo v mých dětských vzpomínkách...", píše v jednom dopise paní Marie Míšková-Raisová, "...hrávaly jsme si spolu a moje zlatá maminka byla ráda, když jsem byla s Gábinkou, protože již jako dítě byla milá a rozumná a já jsem byla dítě dost neklidné, ač často dost smutné. Měla jsem jí ráda, a když jsem pro ni někdy přišla, aby si šla hrát, a ona nesměla - musela vykonat nějakou práci - tuze mne to mrzelo... Když jsem byla v Sobotce, vrátila jsem se do Sudkova domu, k Šolcovu statku a vzpomněla jsem si v duchu: Tady vedle bydlela Gábinka Mačenková."

Pak absolvovala jičínský učitelský ústav. Spisovatelka Lenntýna Mašínová vzpomíná: "Vidím ji živě před sebou, jak vedle mne sedala v lavici, růžová, s pomněnkovými očima, vždycky mírná, ukázněná, v přátelství spolehlivá..." Učila v Kopidlně, v Dolním Bousově, v letech 1907 - 1936 v Sobotce a své učitelské působení ukončila jako ředitelka obecné školy v Jičíně 1.II.1939. Na odpočinku žila v Sobotce, kde zemřela 22.ledna 1961. O tři roky později zemřela i její sestra a pečlivá ošetřovatelka, paní *Františka* Dufková /23.I.1877 - 31.I.1964/.

Na závěr uvádím stručnou bibliografii článků řed.G.Mačenkové:

- Jak počítáme /ve 3.školním roce/ - Školské reformy /příloha Českého učitele roč.IV., č.8/
- Dramatizace ve škole - tamtéž roč.V., č.4-5.
- Semtinská lípa - Náš domov roč.I., str.123, Jičín 1925/6
- Rais s rodingu v Sobotce - Raisův památník, Jičín 1936
- Hudba a písní v soboteckém kraji - Věstník sobotecký roč.L., č.6 - 1940 /Přetištěno ve sborníku Pojizeřím k Labi, Ml.Boleslav 1940/.
- Sobotecké lázně - Výroční zpráva Mladé Sobotky, Praha, leden 1944.
- K dějinám sobotecké školy - sborník Sobotka 1958, str.50n, Sobotka 1958.

Písemná pozůstalost ředitelky Gabriely Mačenkové je uložena v Městském archivu v Sobotce.

Karol Bílek

MUDr Josef Ort se narodil ve Střehomí 2.ledna 1866, tedy právě před sto lety. Jako lékař působil 36 let v Novém Bydžově. Byl otcem pěti synů, kteří všichni byli lékaři. Také jedna snacha byla lékařkou, takže když je svedla nějaká slavnostní příležitost v otcovském domě dohromady, bylo tu celkem sedm doktorů. - Na odpočinek se odstěhoval MUDr.Ort do Prahy r.1932 a stal se členem "rodácké pětky" Kruhu rodáků a přátel města Sobotky a okolí. V činnosti Kruhu se uplatnil zvláště svými poutavými přednáškami. V roce 1945 snad zázrakem unikl smrti. Dům, ve kterém bydlel, byl zasažen při náletu pumou, byl zcela demolován. MUDr Ort však vyvázl bez zranění. Zemřel 17.září 1945 a je pochován na soboteckém hřbitově.

/podle vzpomínek ing.V.Macouna/.

Dvě stařenky. 31.XII.1965 se dožila 90 let paní Božena Jirkovcová z Nepřívěce v plné životní svěžesti. 45 let již nepotřebovala lékaře a dosud koná všechny domácí práce. Jak jen to jde, zajde si s nůsí na roští do blízké Ryje. Pochází z Vesce z dvanácti sourozenců, z nichž žije už jen ona jediná.

Barbora Holanová ze Zámostí se narodila 27.I.1868, dožívá se tedy 98 let, ale ještě je čilá a sama se obslouží. Měla sedm dětí. Nejstarší sedmdesátiletá dcera loni zemřela, šest ostatních ještě žije. Barbora Holanová má celkem 67 vnuků a pravnuků a dokonce jednoho pravnuka! - Do dalších let přeje oběma hodně zdraví!

-fka

Životní jubileum Zdenky Čechilové.

Dne 22. ledna se dožívá 80 let paní Zdenka Čechilová, o dva roky mladší sestra paní Miloslavy Hrdličkové-Šrámkové. Obě sestry - rodačky z Kostelce u Jičína - měly mnoho společných povahových rysů. Obě patří k těm mladým ženám své generace, které měly odvahu pustit se do života samostatně, spoléhat jen na své síly a schopnosti, žít nejen pro sebe, ale hledat smysl života a své štěstí v práci pro druhé. Proto se obě hned v mládí s plnou vervou účastnily boje za práva žen a za spravedlivější společenský řád. Obě také dychtily po dálkách a širokých obzorech: odtud jejich hojné cesty do ciziny. Zdena brzy po studiích odjela do Německa a stala se úřednicí námořní dopravní společnosti. Roku 1908 odjela do USA, aby poznala "Nový svět". Tam se stýkala s českými anarchisty a revolucionáři. - mnohým z nich pomohla při odjezdu z Německa za oceán - , tam se seznámila s problémy české a slovenské emigrace vůbec. Znalosti v Americe získané jí předurčily k tomu, aby se roku 1921 stala vedoucí referentkou emigračního a repatričního oddělení Československého červeného kříže. V této funkci, kterou vykonávala až do roku 1940, kdy společnost ČsČK byla okupanty rozpuštěna, osvědčila svou svědomitost, píli a nevšední porozumění pro osudy emigrantů. Byla pojítkem mezi vystěhovalci v cizině a jejich rodinami doma, pomáhala kde mohla, aby spojila rozdělené rodiny, a zachránila děti z rozpadlých manželství. Její záznamy, burcující přednášky i literární práce, které uložila v Archivu Fráni Šrámka, zachycují důležitou část dějin české a slovenské emigrace: obsahují spoustu drásavých dokladů o sociální a mravní bídě těch, kteří opouštěli vlast, aby si v cizině našli výnosnou práci, ale bývali zklamáni, zvláště v době světové hospodářské krize v třicátých letech.

Všechnu tuto svízelnou a odpovědnou práci mohla Zdenka Čechilová vykonávat nejen proto, že měla rozsáhlé znalosti, ale především proto, že měla citlivé srdce a nesmírnou energii, statečnost a iniciativu, živené pevným přesvědčením o možnosti nápravy věcí lidských. Tyto vlastnosti přenesly paní Zdena i přes všechny osobní strasti a udržují stále její životní elán. I dnes se jubilantka zajímá o vše, co se ve světě děje, a dovede se radovat ze všeho krásného. Je v stálém styku i se Sobotkou, kde své milované sestře Milce byla oporou v jejích posledních dnech. Přejeme statečné a laskavé paní dobré zdraví a ještě dlouhá léta.

V.H.

Zemřela spisovatelka Helena Rudlová. Narodila se 12. I. 1897 v Hořicích v Podkrkonoší. Působila dlouhá léta na tamní dívčí škole Vesna. Vynikala jako básnička /Dvanáct v kruhu, Zpěv země/, spisovatelka pro mládež /Větr pouště a zlaté ptáče, za toto dílo dostala cenu Komenského/. Její pohádka Strýc Jakub a Petříček byla přeložena do němčiny, holandštiny a angličtiny. Psala i divadelní hry / Dám strýce Jakuba, Tři ženy a láska/. Poslední dobou věnovala hodně úsilí výchově cikánských dětí. V těchto dnech vyšla její drobná knížečka Cikánský smích. Zemřela ve svém rodišti 14. XI. 1965, zpopelněna byla v Pardubicích. fk

K úmrtí Václava Puchmajera. V mládí byl nadšený Sokol, borec v závodním družstvu, který získal i řadu cen v tělocvičných závodech. Když začínalo sokolské Bio, ochotně pomáhal při promítání němých filmů. Řadu let byl členem soboteckého kvarteta, kde hrál druhé housle. Projevem jeho lásky - k hudbě byl i článek Houslařství, hudba a zpěv v Sobotce, který napsal do Soboteckého věstníku č. 47 5/1937. Další jeho láskou byly včely a mnoho času věnoval i ovocnářství. Skonal 26. prosince 1965 ve věku 78 let tiše a ve spánku - jako tiše a nenápadně žil. Nezapomenou na něho hlavně mnozí jeho žáci, které vyučil hře na housle.

-j-

Zemřel náš krajan, doc.inž.Leopold Hladík /podle časopisu Statistika č.10/1965/. Jeden z předních pracovníků v oboru zemědělské statistiky, doc.inž.Leopold Hladík skonal 19.zář 1965. Narodil se 26.srpna 1908 v Libošovicích u Jičína. Jeho otec tam byl hostinským, matka pocházela z Vlčího Pole. V roce 1932 ukončil Vysokou školu zemědělskou v Brně. Ke konci studia začal pracovat ve Výzkumném ústavu zootechnickém v sekci pro biotechnologii živočišné výroby. Později po absolvování pedagogického semináře pro profesory na zemědělských školách působil jako profesor v Poděbradech, Hradci Králové a Chrudimí. Roku 1946 nastoupil do funkce zástupce vedoucího zemědělského odboru ve Státním statistickém úřadě, kde úzce spolupracoval s jedním z největších odborníků zemědělské statistiky, s inž.RNDr Ladislavem Stejskalem, po jehož smrti r.1955 se stal vedoucím tohoto odboru.

Kromě toho přednášel externě na Vysoké škole ekonomické, na ekonomické fakultě ČVUT, na Vysoké škole stranické a na Vysoké škole zemědělské. V roce 1962 byl jmenován pro svou odbornou a pedagogickou činnost docentem na katedře statistiky Vysoké školy zemědělské v Praze.

Československou zemědělskou statistiku reprezentoval často na mezinárodním fóru, zejména v orgánech RVHP a FAO a jako expert budoval zemědělskou statistiku v Quineji.

J.V.

Za Václavem Helikarem z Podkostí.

Dne 20.prosince 1965 zemřel ve věku 71 let Václav Helikar, poslední mužský potomek z "dynastie" Helikarů, usedlých na kosteckém podhradí již od roku 1738. Roku 1774 koupil Jan Helikar starou podkosteckou hospodu a od té doby přecházela šenkýřská živnost v Helikarově rodě z otce na syna. Za Václava Helikara byla stará krčma přestavěna na hotel, ale on nepřestával vzpomínat na původní došky kryté stavení, s pavláčkou a na starou šenkovnu s nízkým stropem a mohutnými kamny, na rozlehlou zahradu, stíněnou korunami starých kaštanů. Vzpomínal na veselé pouti a posvícení, na výletníky, kteří tam přicházeli ze Sobotky často s hudbou, na tiché družiny učených pánů, kteří tam rádi zavítali z Turnova, ze Sobotky i z Prahy za prof.Josefem Pekařem. Profesor Pekař sám přiznává, že právě z těchto besed v Helikarově pohostinné krčmě vzala původ jeho Kniha o Kostí.

Václav Helikar, skromný, přátelský, upřímný a pohostinný, byl živou kronikou Kostí v první polovině tohoto století, kdy se hrad i hotel staly vyhledávaným turistickým střediskem. Pro stěny okrajových štěvků Kostí byl živou součástí všeho toho, co si pod pojmem Kostí představovali. Velká úcta na jeho pohřbu v Libšovicích 28.prosince, kde se s ním za sobotecké béráčky a všechny staré návraty v Kostí rozloučil ing.Václav Franěk, svědčí o tom, že na poslední podkosteckého Helikara Sobotecko nezapomene.

Napsala nám čtenářka Zpravodaje: "Vřele souhlasím s notickou o soboteckém hřbitově, uveřejněnou v listopadovém čísle Zpravodaje. Bylo by opravdu škoda, kdyby tak jedinečně položený a tak pietně udržovaný hřbitov ztratil svůj ráz, svůj půvab. Chráníme památky, zřizujeme přírodní rezervace, proč by se nemohla zříditi "hřbitovní rezervace", aby nebylo povoleno libovolnými zásahy porušovat charakter míst, která jsou do jisté míry přehlídkou výtvarných nápadů za dlouhá desítiletí a která se vryla do obrazu krajiny?"

a potřetí

Píše nám čtenář: "Uložil bych všem, kdo se mají starat o náš hřbitov, i těm, kdo si na něm zřizují hroby a pomníky, aby se důkladně seznámili se Šrámkovou básní Sobotecký hřbitov. Pochopili by posvátnost tohoto místa klidu a nemohlo by se stát, aby například náhrobní deska "mladičkého kováře z Kostí", kterého tak dojemně apostrofuje básník, byla překryta novým pomníkem. - A ještě něco: Jak byly krásné keře stolistých růží, které se nakláděly nad hroby nebo věnčily pomníčky! Dnes jich tu je poskrovnu. Ovšem, na betonu se růžím nemůže dařit."

Místní skupina ČsČK Sobotka - sever konala výroční schůzi 13.XII.1965. Přítomno bylo 52 členů a hostů. Po uvítání a kulturní vložce dětí z místní ZDS byly předneseny zprávy jednotlivých funkcionářů. Za OV ČsČK zhodnotila činnost skupiny s.Kellerová. Z pozdravných projevů zástupců MNV, organizací a JZD bylo slyšet mnoho slov díky za pomoc při žnových hlídkách, na brigádách i při vlastní činnosti kulturní a osvětově-zdravotnické. Poslanec ONV s.Ziman poděkoval zvláště ženám, pečujícím opřestárlé a výboru.

Po zvolení nového výboru bylo přijato usnesení, podle něhož se skupina zaměří ve své další činnosti na hygienu školního i mimoškolního prostředí dětí, na dárcovství krve, na úrazovou zábranu a na jarní úklid.

Lidu zdraví - světu mír!

Fr.Tichá

L i t e r á r n í z e S o b o t e c k a

- O podmínkách literární soutěže Šrámkova Sobotka píše Pochodeň 2.XII.
- Časopis G-65 přináší v čísle 12/65 zmínku o Ivanovově ruském překlade Měsíce nad řekou a o písni Znáám já jeden krásný zámek.
- Kulturní tvorba a Literární noviny č.49/65 oznamují, že Krajské osvětové středisko v Hradci Králové vydá v prvním pololetí r.1966 sborník přednášek z lonské Šrámkovy Sobotky s názvem Umění řečnit.
- Ve vánoční soutěži Mladé fronty 25.XII.se objevila fotografie z Krškova televizního filmu Odcházeti s podzimem podle povídky Fráni Šrámka "Oklemal".
- Jaroslav Šimůnek recenzoval v Mladé frontě 5.XII.novou Seifertovu sbírku básní "Koncert na ostrově" a v Rudém právu 31.XII.výbor z Puškingových veršů "Arion". Obě knihy vyšly v Klubu přátel poezie.
- V drážďanském časopise Reichenbachia publikoval v listopadu 1965 dvě nové studie Dr.K.Samšínek. Další článek zde uveřejnil i "skoro-soboták" Dr.B.Tkalců.
- O opravě domu "U Rytířů" v Litomyšli, na které se podílel i sobotecký rodák, akad.sochař Václav Hlavatý, píše Památková péče 10/65.
- Rudé právo 1.XII.upozorňuje na sbírky, které do Náprstkova musea přivezl Dr.Václav Šolc z Bolívie.
- Nové knihy č.49/65 recenzují knihu Dr.Mirko Nováka Od skutečnosti k umění.

- V Rozvoji č.48/65 se zmiňuje K.k. v článku 200 let turnovské lékárny i o soboteckém lékárníkovi Antonínu Fierlingerovi st.
- Rudé právo informuje 8.XII.své čtenáře o zlepšovacím návrhu, kterým arch.Jaroslav Hortlík a jeho spoluprávníci ušetřili 45 milionů Kčs při výstavbě elektrárny v Počeradech.
- Prošincový Život Budovcovy župy otiskuje článek Jana Šimánka "60 let dráhy Sudoměř-Skalsko - Sobotka", zprávu o valném sedění sobotecké baráčnícké obce a připomíná 85 let Štěpána Svobody.
- O turistické sezóně na Humprechtě se zmiňuje Rozvoj č.50/65.
- Rudé právo 28.XII.píše pochvalně o Melčově režii Madáchovy hry Tragedie člověka, vysílané v Československém rozhlasu 25.XII.
- Domousnický Zpravodaj č.5/65 je věnován slavnostnímu otevření nové budovy MNV a požární zbrojnice a pokračuje v líčení historie obce.
- V Rudém právu 2.XII.píše Fr.Pižl o potížích s výstavbou rampy na železniční stanici Mladějov v Č.
- Pochopen přináší 4.XII. informaci o mezinárodní exkursní vlastivědné základně v Sobotce, 21.XII. o prvních člancích Josefa Hakena atd.
- Zpravodaj STMP okresu Jičín 1965 č.2 informuje o soutěži v uměleckém přednesu, o X.Šrámkově Sobotce atd.
- Předvoj píše v prosinci o dokončování podzimních prací na Sobotěcku, výkupu mléka, o Humprechtě, o MLK v Kdanicích, o požáru v ZOU Mladějov, o Frutě, o stolních tenistech ze Sobotky, o nedostacích při zavádění elektroinstalace do kravína na Stankově lhotě, o splnění plánu ve sklárnách "Bohemia", MUDr J.Filsak píše o Dnu úrazové zábrany v Líbošovicích, -tr- o Turnovských brusírnách v Sobotce, L-a o vedení kronik, je zde otištěn úryvek z rakovské kroniky a upozornění na seriál "Rebelanti", který začne v Předvoji vycházet v lednu 1966 a bude věnován událostem v Rakově 1920.

D o s o b o t e c k é k n i h o v n y

/ Jindřich Černý: Dana Medřická /Orbis Praha 1965, edice Proměny/.
 Autor v knížce svěže a bystře sleduje vzestupnou dráhu hereckého talentu Dany Medřické od ochotnických začátků v souboru Fr.Francla přes krátká zastavení v Zemském divadle v Brně (1940/41) a v Městském divadle v Plzni (1942/3) k činnosti v Městských divadlech pražských (1943/59) a v Národním divadle (od r.1959).

Ani se nechce věřit, že tato herečka, narozená r.1920, vytvořila za své dosavadní umělecké dráhy již více než 100 rolí jevištních a 29 filmových. Jindřich Černý rozebírá jednotlivé význačné postavy her a ukazuje na podrobných popisech hereckých výkonů nevšední osobitost umělkyně v pojetí a vyjádření těchto postav na jevišti i na filmovém plátně.

Nás především zajímá, že mezi postavami repertoáru Dany Medřické má význačné místo Slávka Hlubinová v komedii Měsíc nad řekou.

S touto Šrámkovou hrou se Medřická setkala několikrát. Nebylo jen náhodou, že svou první profesionální sezonu v Zemském divadle v Brně r.1940 zahájila právě Slávkou; vrátila se k ní v Městském divadle v Plzni r.1943 a znovu v Komorním divadle v Praze r.1954. Krátce předtím (1953) ji zahrála v Krškové filmu. Kromě toho v Komorním divadle nastudovala r.1947 roli Růženy Pavlátové a vytvořila z ní nejlepší postavu představení, režírovaného Jaroslavem Kvapilem.

Podle Jindřicha Černého je Slávka Hlubinová životní rolí Medřické, a proto podrobně a pronikavě rozebírá tuto často diskutovanou Šrámkovu postavu v zrcadle hereckého pojetí umělkyně. Mnoho místa věnuje Slávce v Krškové filmu a dochází k závěru, že herečka tu dovedla postavu přesahující až dosud možnosti hry. Černý vysvětluje také, jak ve svém zpodobení Slávky herečka citlivě rozlišuje techniku filmového a jevištního projevu a jak se dovede vyrovnat s režijním pojetím

a s charaktery svých partnerů /hlavně Vilíka a Růženy/.

Jako na Slávce Hlubínové, tak na mnoha dalších postavách /jejich podrobný seznam je připojen/ dokazuje autor, že Dana Medřická je snad naše jediná patetička smyslové přirozenosti a že právě z protikladnosti patetického a smyslově přirozeného tryská jedinečná síla a zvláštní rys jejího uměleckého profilu.

Monografie Jindřicha Černého je hlubokým pohledem do tvůrčí herecké práce, a přitom je to velmi poutavé čtení. Není tedy divu, že se knížka z prodejen knihy ztratila, sotva se objevila.

-n

Nový časopis. Náš Zpravodaj má další konkurenci. Osvětová beseda při MNV v Dolním Bousově začala vydávat svůj vlastní informační časopis "Bousovák". Zatím vyšla dvě čísla (listopad - prosinec 1965), která ukazují na velké nadšení redakční rady i širokého okruhu dopisovatelů. Druhé číslo má již deset stránek a vyšlo v nákladu 250 výtisků.

Časopis se zaměřuje hlavně na přehled současných událostí v životě Dolního Bousova a okolí, informuje o kulturních událostech, o sportu atd. Nechybí ani pohledy do minulosti Bousovska pod názvem List z bousovské kroniky.

V úvodním článku prvního čísla můžeme číst i několik slov adresovaných našemu časopisu. Citujeme: "Několik našich občanů odebírá Zpravodaj Šrámkovy Sobotky. Závídáme Sobotce. Obsahuje dvacet stránek a i více. Jak je to možné? Sobotečtí občané totiž pochopili, že je pro ně a o nich. Pochopí to i Bousováci a napíší nám?...". To jsou velmi lichotivá slova a byli bychom jen rádi, kdyby byla pravdivá. Zatím však musíme konstatovat, že nemůžeme být úplně spokojeni. Marně se snažíme, aby nám o svých úspěších i potížích psali sobotečtí sportovci a Svazarmovci, abychom měli pravidelné zpravodajství z našich závodů, JZD, organizací aj. To se bousovským podařilo hned zpočátku a věříme, že se jim to bude dařit i dále.

Přejeme novému časopisu hodně čtenářů i dopisovatelů a těšíme se na spolupráci.

Redakce ZŠS

S O B O T E C K Á V Š E H O C H U Ť

Nakladatelství Československý spisovatel chystá nové vydání Šrámkovy veselohry "Měsíc nad řekou" v krásné edici Hry, kterou řídí Pavel Kohout. Tato hra se má také stát základem českého muzikálu, který chtějí vytvořit Dalibor Brázda a Rudolf Vedral.

Na Šrámkův Stříbrný vítr navazuje malá filmová báseň Petra Škály "Slunce". Tento amatérský krátký film získal bronzovou medaili v letošním /1965!/ festivalu "Desátá múza", v němž soutěží filmoví amatéři do 18 let a který obeslalo devět zemí čtyřiceti soutěžními snímky. Autor filmu Slunce chtěl dokázat, že i dnešní mládež má stejné sny a představy o lásce jako generace, kterou okouzlovalo Šrámkovo dílo. /Mladá fronta 2.XII.1965/.

Nedávno jsem nahlédl do II.dílu publikace Disertace pražské university 1882-1945 a zjistil jsem, že ve školním roce 1930/31 byl Šrámek promocním tématem na filosofické fakultě Karlovy university pro práci Ant.Kruse z Chomutic /nar.1907/, jež znělo: Splav Fráni Šrámkova ve světle moderního uměleckého pojetí /Frána Šrámek s "Splav" im Lichte moderner Kunst-auffassung/.

-fb-

V Československém rozhlasu jsme mohli slyšet v poslední době mimo jiné 27.XI. tři zpěvy Zd.Zouhara "Zrání" na námět Šrámkova Splavu, 30.XI. byl uveden v seriálu "Prameny" pořad o Sobotce - autorem byl Dr.J.Nečas, 17.XII. Šrámkova básně "Dívka a čtyřlístek" a 25.XII. byla vysílána pohádka J.Henkeho "O hádavé kapele", jejíž děj se odehrává v okolí Sobotky (Přepeře, Drštěkryje atd). J.H.

Hezkou novoročenku pro členy a přátele Recitačního studia Šrámkova domu zhotovil akad.malíř Karel Kinský.

Z NDR jsme dostali novoročenku se soboteckým motivem od prof.Karla Görnera z Bernburgu, účastníka letošní malířské EVZ v Sobotce.

V nakladatelství ČSAV právě vyšla nová kniha prof.Mirko Nováka "Od skutečnosti k realitě". V roce 1966 má Orbis vydat knihu Dr.Václava Šolce Indiáni na jezeře Titikaka.

V týdenním obrázkovém kalendáři 1966, který vydalo Svobodné slovo, jsou u pěti obrázků otištěny jako doprovod citáty z díla Fráni Šrámka. V.S.

Byt zdarma, pohodlný, suchý, se zahrádkou, poskytne ihned pražský majitel vily v blízkém okolí Sobotky. Železniční stanice v místě. Blížší sdělí redakce.

Libošovičtí uvedli ve dnech 25.- 26.XII. v režii K. Fryšného Moliérovu komedii Chudák manžel. Dvě představení shlédlo na tři sta diváků.

Jako první ze soboteckých provozoven splnily sklárny Bohemia plán výroby i exportu na rok 1965 již 10.XII.

16. listopadu uspořádal regionální vlastivědný kroužek Turnov v Praze II. večer aktualit, fejetonu a hraných filmů, děl Okresního filmového amatérského studia v Turnově. Mezi 10 promítanými snímky s náměty z Českého ráje byl i film režiséra I.Srajera na námět Jana Knoba "Hrad Kost".

18. prosince uvedl v televizi Dr.V.Šolc dokumentární film o výpravě našich vědců po stopách původních obyvatelů Kuby. - 3.XII. mluvil Dr.Šolc o amerických sbírkách Náprstkova musea na vernisáži výstavy "Indiáni a Eskymáci", pořádané v tomto museu.

V Jablonci n/N. uspořádali soutěž Poznej svůj okres. Absolutního prvenství dosáhl s.Emil Hanf ze Smržovky. Nešlo by zorganizovat podobnou soutěž i u nás?

Ing.Antonín Otmar z Prahy věnoval Městskému archivu v Sobotce mnoho novinových výstřižků, pohlednic a jiných materiálů o Troskách.

V Písku bude r.1966 slavnostně otevřena Šrámkova síň. Bude důkazem, jak si Písečtí váží šrámkovské tradice.

Při Obvodním kulturním domě v Praze 3 byl založen Klub sběratelů kurioz. Sdružuje zájemce o sbírky pohlednic, odznaků, etiket, samerostů apod. a umožňuje jim vzájemnou výměnu předmětů. Blížší sdělí redakce.

Kulturní kalendář jednou větou: 2.I.1966 oslavil sedmdesátku písecký kulturní činitel, zasl.učitel Josef Kotalík, autor knížek o Šrámkově vztahu k Písku.

4.I.1901 se narodil bakovský spisovatel Alois Havel, redaktor Bakovska. - 11.I.1946 byl Fráňa Šrámek jmenován národním umělcem. - 14.I.1896 se narodil Karel Svolinský, nár.umělec, ilustrátor Splavu. - 17.I.1931 zemřel Karel Smrž st., profesor Státního ženského učit.ústavu v Praze. - 18.I.1856 se narodil ve Skyšicích ing.Josef Lhota, projektant budovy dnešní mateřské školky v Sobotce. - 18.I.1891 se narodil nár.umělec Karel Pokorný, autor reliéfů na rodáckém pomníku na soboteckém hřbitovu. - 20.I.1906 zemřel v Dřevěnici gsecký rodák Matěj Macoun, první učitel Fráni Šrámka. - 25.I.1836 se narodil v Sobotce dramatik, novinář a politik František V.Jeřábek. - 25.I.1896 se narodil v Poušti řed.Josef Boudyš. - 27.I.1821 se narodil v Březně u Ml.Boleslavi Josef V. Sokol, hudební virtuos. - 30.I.1941 zemřel český historik Josef V.Simák z Turnova.

Sobotečtí jubilanti: 4.I.1896 se narodila Marie Vernerová z Lavic. - 14.I.se dožila 75 let Anna Mrkvičková a 65 let Anna Kupcová ze Sobotky. - 22.I.oslavila 70 let života Františka Strnadová ze Sobotky. - 65 let se dožívají 21.I.Jan Chrtek ze Sobotky, 23.I.Josef Pěnička ze Zajakur a 28.I.František Kučera ze Sobotky. 28.I.bude 75 let Anně Lavické ze Sobotky.

Sňatky: 15.X.uzavřeli v Praze sňatek Vendulka Horáčková z Dol.Bousova s inž.Krčkem. 27.XI.uzavřeli na MěNV v Ml.Boleslavi sňatek Naďa Semecká z Horního Bousova s inž.Milagem Janouškem. 2.XII.uzavřeli na MNV v Sobotce sňatek Růžena Furišová a Josef Ševr ze Sobotky. 4.XII.uzavřeli na MěNV v Jičíně sňatek Jaroslav Mařan s Růženou Rulcovou z Markvartic. 11.XII.uzavřeli na MěNV v Jičíně sňatek Květa Černá s Josefem Janků ze Sobotky a František Macoun s Hanou Balákovou ze St.Lhoty. 18.XII.se konal na MNV v Sobotce sňatek Marie Hanušové s Aloisem Vlčkem z Netolice. 21.XII.uzavřeli na MěNV v Hodoníně sňatek MUDr Valeria Maczkoová s Radkem Býlkem ze Sobotky. 23.XII.se konal na MNV v Sobotce sňatek Václava Havíře s Ladislavou Novotnou ze Sobotky. 8.I.1966 se konal na MěNV v Turnově sňatek Ivušky Charouskové a Františka Vitiny ze Stěblovic. 15.I.uzavřeli na MNV v Sobotce sňatek Vladimír Procházka s Hanou Janů z Royně a Adolf Landovský s Jaroslavou Pospíšilovou z Čálovic. Všem blahopřejeme!

Úmrtí: 8.XII.zemřel v Ostrově n/Ohří ve věku 66 let Václav Hányš, spolužák Joži Zindra na jičínském pedagogiu. 2.XII.zemřela v Praze Anna Pelantová ve věku 77 let. 17.XII.zemřel tragicky v Lovosicích Jaroslav Slavík ve věku 17 let. 19.XII.zemřela v Sobotce Anna Kafková ve věku 82 let. 20.XII.zemřel Josef Švoboda z Dobšic ve věku 43 let. 26.XII.zemřela Marie Vančková ze Sázavy ve věku 57 let. 27.XII.zemřela Růžena Pažoutová z Rovně ve věku 67 let. 29.XII.zemřel Josef Fejfar z Hubojed ve věku 66 let. 2.I.1966 zemřely Anna Václavíková z Markvartic ve věku 77 let a Kateřina Jarošová z Čálovic ve věku 74 let. 7.I.zemřel Jindřich Sáva z Rovně ve věku 77 let.

Uplynulý rok byl pro stolní tenisty Slavoje Sobotka velmi úspěšný. Na jaře se žáci, žákyňe i dorostenci umístili na předních místech jak v přeboru okresu, tak na okresní olympiádě pionýrů.

Muži se po ukončení lonského okresního přeboru umístili na druhém místě za Novou Pakou. Ženám, které hrály ve složení Věra Drholcová, Jajka Fišerová, Lenka Rejhová a Hana Vojtíšková, se podařil husarský kousek - zvítězily v okresním přeboru a postoupily do krajského přeboru. I tam si vedou velmi úspěšně, za což vděčí soustavnému tréninku pod vedením zkušených hráčů. Proti jiným oddílům je dobré to, že i muži ochotně s děvčaty hrají a předávají jim své zkušenosti. V prvním kole prohrála děvčata s Vrchlábím, Jičínem a Jabloncem, ale zvítězila nad Semily a Dvorem Králové. Podle předběžného propočtu jsou v tabulce krajského přeboru na třetím místě - za Vrchlábím a Jičínem.

Muži jsou před ukončením prvního kola v okresním přeboru na prvním místě s reálnou nadějí na postup do krajského přeboru.

V oddíle máme dostatek zájemců z řad mládeže s opravdovým zájmem a smyslem pro pravidelný trénink. Hlavně chlapci berou přípravu zodpovědně. V současné době se všichni připravujeme na okresní přebor, který bude letos u nás v Sobotce. Jajka Fišerová má z lonského roku obhajovat první místo mezi dorostenkami, Josef Rejha třetí místo mezi muži a Hana Vojtíšková čtvrté místo mezi ženami.

Náš oddíl má družbu se sportovci z NDR. Do Sobotky přijedou v březnu stolní tenisté z BSG Einheit Altenburg /okr.Lipsko/. Zdrží se u nás tři dny, sehrají přátelská utkání se Sobotkou a Jičínem v naší sokolovně a prohlédnou si okolí. Ubytování budou v rodinách našich členů. Náš oddíl pojedí na oplátku v červnu k přátelským utkáním do Altenburgu a Lipska.

Na závěr bych chtěl jménem oddílu stolního tenisu vyslovit přání, aby se naši občané přišli podívat na naše utkání a tím podporovali naše družstva nejen finančně, ale především morálně. Naše mládež podporu a povzbuzení potřebuje!

J.R.

Redakční: Žádáme čtenáře, aby nám do konce ledna 1966 poslali svůj dobrovolný příspěvek na vydávání Zpravodaje v r. 1966. Kdo nezašle v tomto termínu žádný příspěvek, nebude již Zpravodaj dostávat. Právě tak žádáme, abyste nám hlásili písemně změny adresy, závady v zasílání Zpravodaje (některá čísla se během dopravy ztratí) atd.

Chceme vydat cyklostylem rozmnožený obsah Zpravodaje Šrámkovy Sobotky 1964 - 1965, protože nám mnozí píšete, že si Zpravodaj schováváte nebo že si ho chcete dát svázat. Kdo má o obsah zájem, napište do konce ledna redakci nebo se přihlaste u s. Martince na MNV v Sobotce.

Nezapomente také na anketu Zpravodaje! Do konce ledna nám napište, co se Vám ve Zpravodaji líbilo a co ne, co byste chtěli v tomto ročníku číst atp - jak jsme podrobně psali v minulém čísle.

Nezapomente - vše potřebujeme do konce ledna!!!

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky. Řídí redakční rada, grafická výzdoba Dr. Alois Kafka. Adresa: Zpravodaj ŠS, Osvětová beseda v Sobotce. Rozmnožuje: Středočeské tiskárny n.p., provoz 208 Mladá Boleslav. Povoleno OŠK ONV Jičín číslo N-04 - 61035. Vychází nepravidelně, cca jednou měsíčně. Uzávěrka tohoto čísla byla dne 11. ledna 1966